

Estimats, que Jesús em guardi les filles i els fills!

Pas a pas recorrem aquests mesos tan rics en aniversaris significatius -podríem dir també: *rodons*- de l'Obra, pels quals donem gràcies a Déu, i que ens ajuden a pensar que totes i tots som Església, som Opus Dei.

D'aquí a pocs dies farà 85 anys del moment en què Nostre Senyor va fer comprendre a sant Josepmaria que l'Opus Dei era també per a les dones, el mateix que per als homes. *No pensava jo que a l'Opus Dei hagués dones*, va escriure el nostre fundador en una carta adreçada especialment a les seves filles. *Aquell 14 de febrer de 1930, però, el Senyor va fer que sentís el que experimenta un pare que no espera ja un altre fill, quan Déu n'hi envia un altre. I, des de llavors, em sembla que estic obligat a tenir-vos més afecte: us veig com una mare veu el fill petit*¹. I puc afegir que cada jornada sortia de la seva ànima un agraïment profund a les seves filles.

Quantes gràcies va donar el nostre Pare a Déu per aquesta llum divina, insisteixo, que es va encendre amb la presència de les dones en l'Opus Dei! Com va explicar en altres moments, *l'Obra veritablement, sense aquesta voluntat expressa del Senyor (...), hagués quedat manca*².

En la carta apostòlica sobre la dignitat i missió de la dona, sant Joan Pau II s'aturava a considerar el moment sublim de l'Anunciació. «En arribar la plenitud dels temps -explica- Déu envià el seu Fill, nascut de dona. Amb aquestes paraules de la Carta als Gàlates (4, 4) l'apòstol Pau relaciona entre sí els moments principals que determinen de manera essencial el compliment del misteri "preestablert en Déu" (cfr. *Ef* 1, 9). El Fill, Verb consubstancial al Pare, neix com a home d'una dona quan arriba "la plenitud dels temps". Aquest esdeveniment ens porta al punt clau en la història de la humanitat a la terra, entesa com a història de la salvació. És significatiu que l'Apòstol no anomena la Mare de Crist amb el nom propi de "Maria", sinó que l'anomena "dona", la qual cosa estableix una concordança amb les paraules del Protoevangeli en el Llibre del Gènesi (cf. 3,15). Precisament aquella "dona" és present en l'esdeveniment salvífic central, que decideix la "plenitud dels temps", i que es realitza en Ella i per mitjà d'Ella (...). D'aquesta manera "la plenitud dels temps" manifesta la dignitat extraordinària de la "dona"»³.

Filles meves, no són amabilitats aquestes reflexions, sinó una invitació profunda a considerar la vostra importància a l'Església, al mateix temps que un estímul perquè tingueu cura de la vostra fidelitat quotidiana.

Sant Josepmaria tenia molt present aquesta realitat. En una carta de 1965, ens assenyalava: *d'alguna manera, podem dir que en la Verge Santíssima es realitza, en grau eminent, la funció assignada per Déu a la dona en la història de la Salvació: la seva aportació específica a la redempció*. I afegia, adreçant-se a les seves filles a l'Opus Dei i, en general, a les dones cristianes: *en Nostra Senyora teniu el model i l'auxili per a l'elevació al pla de la gràcia dels vostres talents i quefers naturals, convertint la vostra funció pròpia, en la família i en la societat, en instrument diví de santificació, en una missió peculiar en el si de l'Església: participant, en la mesura de la vostra correspondència personal a la gràcia, de l'excel·lència i de la prioritat amb què Déu ha guarnit la seva Mare*⁴.

¹ Sant Josepmaria, *Carta 29-VII-1965*, n. 2.

² Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar*, any 1955.

³ Sant Joan Pau II, *Litt. apostar. Mulieris dignitatem*, 15-VIII-1988, n. 3-4.

⁴ Sant Josepmaria, *Carta 29-VII-1965*, n. 3.

El caràcter de família cristiana unida per vincles sobrenaturals -que ens afecta a cadascuna i a cada un- queda ressaltat en l'Obra per l'insubstituïble paper de les meves filles. Ha estat voluntat expressa del Senyor que en la Prelatura de l'Opus Dei caminem dones i homes, amb una completa separació pel que fa als mitjans de formació i als apostolats, però amb una plena unitat -espiritual, moral i jurídica- amb fonament visible al Prelat, Pare d'aquesta família espiritual. **En formar una sola llar**-explicava sant Josep maria-, **hi ha a l'Obra una sola cassola, de la qual cada un pren segons la seva necessitat** ⁵. Per això, encara que aquestes línies tractin especialment del paper de la dona a l'Església i a la societat, aquestes consideracions valen també per als homes, canviant allò que calgui.

Tots hem estat cridats a cercar la plenitud de la vida cristiana, segons les circumstàncies en què Déu s'adreça a cada un. En el celibat apostòlic o en el matrimoni, la resposta a Déu ha de ser sempre total. En aquest any marià de l'Obra, us he convidat a recórrer a la Sagrada Família de Natzaret, pregant especialment per les famílies del món sencer. **La família de Natzaret** -deia el Papa en una de les catequesis que està dedicant a aquest tema- **ens compromet a redescobrir la vocació i la missió de la família, de tota família. I, com va passar en aquells trenta anys de Natzaret, així ens pot passar també a nosaltres: fer que l'amor sigui normal i no l'odi, fer que l'ajuda mútua sigui l'habitual, no la indiferència o l'enemistat** ⁶.

Déu vol que a tota família -sigui d'origen natural o sobrenatural- regni sempre la generositat, que és font d'harmonia i de pau. D'aquesta manera, recreant dia a dia l'ambient de Natzaret a cada llar, **cada vegada que hi ha una família que custodia aquest misteri, encara que sigui a la perifèria del món, el misteri del Fill de Déu, el misteri de Jesús que ve a salvar-nos, està actuant. I ve per salvar el món. Aquesta és la gran missió de la família: fer lloc a Jesús que ve, rebre Jesús en la família, en la persona dels fills, del marit, de la dona, dels avis, perquè Jesús hi és. Acollir-lo perquè creixi espiritualment en aquesta família** ⁷. I, anàlogament, en la gran família de l'Església.

La família basada en vincles naturals té com a fonament el matrimoni, situació estable i definitiva entre un home i una dona per complir el mandat de Déu en la creació ⁸. Per als batejats, com sabem bé, el matrimoni és a més un sacrament: canal pel qual arriba als cònjuges la gràcia específica del seu estat, imatge de la unió de Crist amb l'Església ⁹. **Per això penso sempre** -escriu el nostre Pare- **amb esperança i amb afecte en les llars cristianes, en totes les famílies que han brollat del sacrament del matrimoni, que són testimonis lluminosos d'aquest gran misteri diví -sacramentum magnum! (Ef 5, 32), sacrament gran- de la unió i de l'amor entre Crist i la seva Església. Hem de treballar perquè aquestes cèl·lules cristianes de la societat neixin i es desenvolupin amb afany de santedat, amb la consciència que el sacrament inicial -el baptisme- ja confereix a tots els cristians una missió divina, que cadascú ha de complir en el seu propi camí** ¹⁰.

Sant Josep maria donava als esposos uns consells nascuts de la seva experiència i del seu ministeri sacerdotal. En una ocasió, responent a una pregunta que li van fer a Buenos Aires, exhortava: **Estimeu-vos de veritat! (...). Per descomptat, davant dels fills, no us baralleu mai; que els menuts es fixen en tot, i formen de seguida el seu judici. No saben que sant Pau ha**

⁵ Ibid., N. 2.

⁶ Papa Francesc, *Discurs en l'audiència general*, 17-XII-2014.

⁷ Ibid.

⁸ Cfr. Gn 1, 26-28.

⁹ Cfr. Ef 5, 31-32.

¹⁰ Sant Josep maria, *Converses*, n. 91.

*escrit: qui iudicat Dominus est (1 Cor 4, 4), que és el Senyor qui jutja. S'erigeixen en senyors, encara que tinguin tres o quatre anys, i pensen: la mare és dolenta, o el pare és dolent: és un embolic terrible, pobres criatures! No provoqueu aquesta tragèdia en els cors dels vostres fills. Espereu, tingueu paciència; i ja us barallareu! quan el nen estigui adormit. Però poc, sabent que no teniu raó*¹¹.

Tots podem fer nostres aquests consells, que ajuden a salvaguardar la convivència fraterna amb les altres persones. *Cal ficar-se el caràcter a la butxaca* -deia amb bon humor el nostre Pare- *i, per amor de Jesucrist, somriure i fer agradable la vida als que tenim al costat nostre*¹². No suposa una cosa estranya -som éssers humans, no esperits purs- que, en algun moment, s'escapi una reacció desairada o de mal geni, fruit de la supèrbia personal, capaç d'enterbolir la convivència entre les persones. Però comptem amb el remei a l'abast de la mà: saber demanar perdó, palesar d'una manera o una altra que ens fa mal haver causat un disgust a algú. I si mai pensem que ens han ofès, rebutgem totalment del cor -amb l'ajuda del Senyor- qualsevol ressentiment: evitem *covar* gèrmens nocius que podrien agrir les relacions amb els altres.

El Senyor és molt clar en aquest punt, com recull l'Evangeli. *Ja sabeu que es va dir als antics: No matis, i el qui mati serà condemnat pel tribunal. Doncs jo us dic: El qui s'irriti amb el seu germà serà condemnat pel tribunal; el qui l'insulti serà condemnat pel Sanedrí, i el qui el maleeixi acabarà al foc de l'infern. Per això, si en el moment de presentar la teva ofrena a l'altar, allí et recordes que el teu germà té alguna cosa contra tu, deixa allí mateix, davant l'altar, la teva ofrena i vés primer a fer les paus amb el teu germà; ja tornaràs després a presentar la teva ofrena*¹³.

La virtut teològica de la caritat -que inclou a la vegada l'afecte humà- ens impulsarà a tractar de pensar sempre en els altres, i no en nosaltres mateixos. Sant Josepmaria, de manera gràfica, expressava així l'ideal d'un fill de Déu: *esdevenir catifa on els altres trepitgin tou. I immediatament afegia: no pretenc dir una frase bonica: cal que sigui una realitat! -És difícil, com és difícil la santedat; però és fàcil, perquè -hi insisteixo- la santedat és assequible a tot*¹⁴.

L'aniversari del 14 de febrer de 1930 ens fa present la contribució essencial que les dones estan cridades a prestar a l'ambient de família a la pròpia llar, en els llocs on treballen, en les associacions professionals i socials on prenen part. Potser no us adoneu, filles meves; però la vostra manera de presentar-vos en la societat -el capteniment honest i elegant, les bones maneres en el tracte amb els altres, el vostre somriure-, així com la neteja i cura de la casa, contribueix admirablement a mostrar als altres la meravella de considerar-se fills de Déu. Així porteu arreu la bona olor de Crist¹⁵, distintiu dels cristians.

«Mireu com s'estimen!»¹⁶, comentaven els pagans en veure l'afecte amb què es tractaven entre si els primers cristians. També ara ha de notar-se que ens estimem i que estimem totes les persones amb les quals coincidim. Fomentem els desitjos de servir, d'esmerçar-nos gustosament pels altres. Cuidem més, en aquest any marià dedicat a la família, els detalls de la convivència amable i positiva amb les altres persones, en tots els ambients,

¹¹ Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar*, 23-VI-1974.

¹² Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar*, 4-VI-1974.

¹³ Mt 5, 21-24.

¹⁴ Sant Josepmaria, *Forja*, n. 562.

¹⁵ 2 Cor 2, 15.

¹⁶ Tertulià, *Apologètica* 39, 7 (CCL 1, 151).

començant per la llar. És molt important que cadascuna i cadascun maldi per fer família al seu entorn. Si tractem Maria i Josep, aprendrem força detalls per millorar les bones disposicions que el Senyor ha posat a les nostres ànimes.

L'altre aniversari que celebrem en la mateixa data -el de la fundació de la Societat Sacerdotal de la Santa Creu- ens parla també d'aquest desviure's amb alegria per fer pacífica i joiosa la vida als altres. A l'Opus Dei, com incansablement va ensenyar sant Josepmaria, ***tots som iguals. Només hi ha una diferència pràctica: els sacerdots tenen més obligació que els altres de posar el seu cor al terra com una catifa, perquè els seus germans trepitgin tou (...). Han de ser fermes, afables, afectuosos, alegres; servidors especials -sempre amb assossec i alegria- dels fills de Déu en la seva Obra***¹⁷, i de totes les ànimes. Són, en qualsevol situació i circumstància en què es trobin, instruments d'unitat.

Deixo de banda la referència a altres celebracions litúrgiques i familiars que cauen en aquest mes: el començament de la Quaresma, l'aniversari de la locució divina -obres són amors i no bones raons- que el nostre Pare va escoltar en el fons de la seva ànima el 16 de febrer de 1932¹⁸, l'aniversari del *Decretum Laudis* a l'Obra per part de la Santa Seu el 1947... Cadascuna, cada un, podem treure conseqüències personals en les nostres estones de pregària. Molts detalls podria afegir de com sant Josepmaria cuidava la llar de l'Opus Dei: citaré només un.

Quan es van traslladar les seves filles al Japó, per començar la tasca apostòlica entre les dones, mentre navegaven cap a aquell arxipèlag les acompanyava amb la seva pregària i el seu pensament en tots els instants. I en les seves cartes als Vicaris, en començar la tasca en els diferents països, queda constància del seu interès en preparar l'arribada de les dones de l'Obra: ocupa't d'obrir el camí -els deia a cada un- perquè aviat puguin començar les teves germanes: i així l'Opus Dei estarà complet també en aquest lloc.

No sé precisar el motiu pel qual em va portar el nostre Pare, en un moment en què no hi havia ningú, a la nova zona construïda de l'Administració, que va ser la primera d'aquests edificis de Villa Tevere. Vaig treure la impressió que desitjava mostrar-nos que, perquè tot funcioni, el primer en els Centres -després del Sagrari- són sempre les seves filles. Era evident el contrast entre el seu interès perquè l'Administració estigués perfectament acabada, en comparació amb la part de la residència ocupada per ell mateix i pels seus fills.

En encomanar la persona i intencions del Sant Pare, tinguem present el consistori i el nomenament de nous cardenals que el Papa Francesc ha anunciat per a aquest mes. En aquesta pregària, demaneu per tots els col·laboradors del Pontífex Romà, ben units a les meves intencions.

Amb tot afecte, us beneeix

vostre Pare

+ Xavier

Roma, 1 de febrer de 2015

¹⁷ Sant Josepmaria, *Carta 8-VIII-1956*, n. 7.

¹⁸ Cfr. Sant Josepmaria, *Camí*, n. 933.